

اداره خزانہ و مطبعہ سی

استانبولده باب عالی جاده۔

منده قره بت كتيخانه می.

درج ایسٹین اوراق اعادہ
اولغاز.

نسخه سی و یکم فروش

بیل اشترا

(پوسته اجرتیلہ برابر)

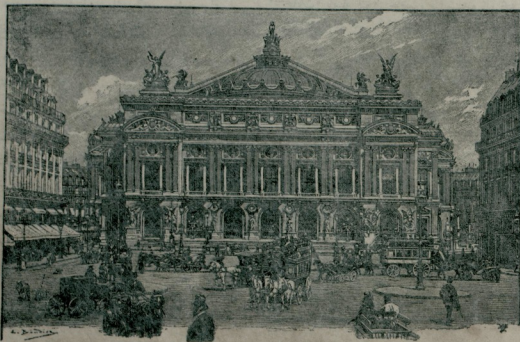
سنہ ۵۰ غروش

آلتی آیلغی ۳۰

نسخه سی و یکم فروش

سر ۱۳۰۷

يُحْيِي نَفْسَكَ لِي نَشْرًا وَنُورًا وَإِنِّي هَفِيئَةٌ لَكَ غَيْرَةٌ

پارسدہ کی بیوک اوپرا

اسو پخړه ده ۵۰، آوسټريا و مجارستانده ۱۵،۱۰، فلنځده ۹۹،۹۵، روسيه ده ۱۱،۰۵ فرانډر .

فېن عسکري

قازاډک تعليمي

آسيا اقوامنك اكرى كې روسيه نك مواقع شرقه و جنوبيه سنده بولتان اهالي سي دخي زمان طفوليت لرنن بري ات ايله برابر ياشاد قلدنن بالاخره جنديلكده مهارت فوق العاده حاصل ايدلر . هله بو خصوصده روسيه نك "قازاق" دينلن و اكرى تله سواريلكده استخدام اولتان اهالي سنك يك ايلري به وارمش اولدني جله نك معلوميدر .

بر قازاق هنوز چو چوق ايكن كندى آي انتخاب ايدوب اكر سز، دېر كى سز، ايسز، يولارسز اوله رق كچه كوندوز انكله قوشوب كرمكه كندى سي اودر جه لده آلدېر مشدركه دنياده الك بيوك مختيارلق بوله بر ات ايله ياشامقدن باشقه بر شى اولما دىنى وبوكا نائل اوله مايانلرك هيج بر شى كورممش برر بدخت اوله لرى لازم كله چكنى حكمه قدر وارر . الحاصل بر قازاق چو جوقانى زماندن بري كندى حيوانه عادتاً تمشق اتمشدر .

جنديلكده يك زياته بر مهارت كسب ايله مش اولان قازاقلر بو باده اجراسى لازم كلن تعليم لره يك ايركن باشلارلر . هر كوى دلقانايلىرى اقشام صباح حيوانلرينه سو ويرمك ايچون بر ايكى ساعت قدر اوزا قده بولسان بر نهره ويا بر منبعه كيدوب كلدكلى زمان آتارك برر طرفلر نه ايدن اوقاق برر حلقه ر ببط ايدلر و حلقه لره دو شتمك ايچون آياقلىرى صوة دق برالريله ده طوبندقلرى صيره ده يره طوغرو اكيلوب حيوان دوت نعل ايله كيدر ايكن بر شى آلرلر . قازاق چو جوقلرينك املك تعليملى بونلردن عبارت اولمايوب آده صيره يكدى كرنى قوغلايوب طوموتى و يره ياتيرمق كې حر كانه دخي بولورلركه بو مثالى حر كات بدى سي بى اجرا ايدم ايدم بالاخره ات

حصوله كاير ايكن بو دفعه واردات مذكوره نكده دىن چيقار له سي ترجيع ايلشدر .

...

آنترنه دكومشك مقدارى — جاهير متفقه آمريقاله اوروپا حكومات و قطعات مختلفه سنده موجود بولان آتون و كوموشك مقدارى بو دفعه جاهير متفقه ضريحانه سي ناظرى موسيو لق طرفدن حساب و تخمين ايدلش و هر قطعه ده كرك آتون، كرك كوموشدن نه مقدار فرا تعلق بولندينى تعيين ايدمك صورتده شويله بر جدول تشكيل ايلشدر :

كوموش	آتون	
۳،۵۰۰،۰۰۰	۴،۵۰۰،۰۰۰	فرانسه
۲،۷۸۰،۰۰۰	۳،۴۳۵،۰۰۰	جاهير متفقه
۵۰۰،۰۰۰	۲،۷۵۰،۰۰۰	انكلتره
۱،۰۲۵،۰۰۰	۲،۵۰۰،۰۰۰	آلمانيا
۲۷۵،۰۰۰	۳۲۵،۰۰۰	بلجىقا
۲۵۱،۰۰۰	۴۶۸،۰۰۰	ايتاليا
۷۵،۰۰۰	۷۵،۰۰۰	اسويچره
۴۵۰،۰۰۰	۱۵۷،۰۰۰	آوسټريا و مجارستان
۳۲۵،۰۰۰	۱۲۵،۰۰۰	فلنك
۳۰۰،۰۰۰	۹۵۰،۰۰۰	روسيه

بو حسابه كوره كره ارض اوزرنده موجود و مدخر آتونك مقدارى — ممالك ساره دخي داخل ايدمك شرطيله — ۱۸ ميليار ۲۸۴،۶۸۵،۰۰۰ ميليون فرانفه بالغ اولدني ككى ۱۹ ميليار ۷۲۳،۵۰۰،۰۰۰ ميليون فرا تعلق ده كوموش موجود بولندينى تخمين اولنقه ددر . موسيو لق يالكر بو قدر جق بر تخمين ايله قلايوب ممالك مذكوره اهالي سنه نفود موجوده دى تقسيم ايدمك هر شخص ايچون نه مقدسار فرا تعلق آتون و كوموش اصابت ايله ديكنى ده حساب اتمشدر . بو حسابه كوده هر شخص ايچون شوقدر فرائق اصابت ايدسيور : فرانسه ده ۲۰۵،۱۰، جاهير متفقه ده ۹۵،۶۰، انكلتره ده ۸۵،۶۰، آلمانيا ده ۷۱،۲۰، بلجىقده ۹۸،۴۰، ايتاليا ده ۲۳،۲۰،

هیچ بوجه ایله مجبوریت آلتنده بولماقدن دایما آرزو لری
اوزده حرکت ایدرلر . فقط قرعه لری چیقیرق سلاک
عسکری به داخل اولدقدن صوکره بعض نوع تعلیم لک
اجراسته مجبور طوبیلرلر . مثلاً سلاح آلتنده بولنان
بر قازاق سواری نفری . سلاحی ده استعمال ایدمک
شرطیه حیوانی بر طاق خندقدن آلتامغه و حتی
هرهانیکی وضعیتده اولور ایسه اولسون تفک انداخت
ایتمک و حیوان دت نعل ایله کیدر ایکن اگری اوزرینه
تس پیندرک آرقسته طوغرو تفک آتمغه و لزومی
حالیسه آتی درحال بره یاتوروب آرقسته صافلانهرق
اورادن دشمن اوزرینه آتش ایتمک بر درجهیه قدر مجبور
طوقلدهدر .

بر قازاق نفری مذکور تعلیم لری اوکر ندکن صکره
مجبوریت تحتنده اولمایرقدها بر طاق تعلیم لرا اجرا ایدمک
اولور ایسه امثال و اقرانی میاننده دها زیاده نائل مکافات
اولور . بو تعلیم لردن باشلیم لری حیوان دت نعل ایله
کیدر ایکن اکرک بر طرفنی طسوتوب آشاغی به آتلاق
و متعاقباً به حیوانک اوزرینه صجرا بهرق بنمک و کدک
حیوان دت نعل ایله قوشار ایکن اکیله رک بردن
بر شی المی و حیوان اوزرینه آیاغه قالقهرق طور .
مقدر . فقط بوسمه دقتله باقیله جق اولور ایسه کوریلرکه
سواری نفری باریک اگری اوزرینه چقمیوب ایکی
طرفده کی اوزنیکلری چاپراست بر صورتده اکر اوزرینه
آندقدن صوکره بر قاج قازیش قدر قیصالمش اولان
بواز نیکلر اوزرینه طور مقدهدر .

بونوع غیر مجبوری اولان حرکاتدن بری ده بارکیر
اوزرینه باش آشاغی طور مقدر . فقط سواری تعلیم لری
میاننده شایان حیرت اولان حرکاتک کافه سندن زیاده
کوچ کوریلان بو حرکتده مدت مدیده تکرار ابدلیکی
صورتده بر قازاق نفری ایچون اجراسی بک کوچ
صایتلر . بر نفر بویه باش آشاغی طور مق ایچون
قفاسنی بیه حال اکر اوزرینه قویمیبو اکر قاشلرندن
برینه ضاع و یا خود صول اوموزنی تماس ایدرر . بعده
اوزنکی قاشلرینی ده الیرله صتی صتی بوطار .

اوزرینه هر درلو هنری اجرا به مقتدر بر سواری اولور
قالیرلر .

کنج قازاقلر کجه کوندوز حیوان سوریلری ایچنده
باشا دقلرندن هانکی حیوانک دها زیاده قوشه بیه جکنی
وهانکسینک اوزرندن اکیله رک بردن برشی المی ممکن
اوله جق بک نظرده تعیین ایدرلر . هم ده ابلک دفعه
اوله رق کوردکلری حیوانلری بونقطه نظر دن تفرقه
مقتدر درلر . ایسته قازاقلر کندی کندیلرینه بو صورتده
اکمال معلومات ایدمکدن صوکره « وویسکو » [۱] تعلیم
ومانورالینه کندی اوزرولرله و هیچ بر مجبوریتلری
اولقسزین اشتراک ایله اجرا ایدیلن مانورالده هنر و مهارد
رتلرینک عسکرلکه متعلق اولان قسمی ده اکمال و توسیع
ایدرلر . بر کنج قازاق کندی حیوانیه برابر بیومش
و حیوانک اخلاقه تمامیه واقف اولش بولدیقدن
وویسکو تعلیم لرنده مثلاً آت ترس پیندرک تفک آتمق .
بره اکیله رک بر شی قایق . بر طاق خندق و جیتلردن
حیوان آتلاقق . و آت اوزرینه باش آشاغی طسور مق
وسار درلو حرکاتی اجرا ایتمک خصوصاً ندره بک زیاده
زحمت چکمز .

هنوز قرعه سی چقمزدن اول کندی اوزوسیه
بیکو تعلیم لره مانورالده اشتراک ایدوب هر درلو حرکات
وهنر لری اوکر دن دلقانلیر « جیفهیت » نامنی آله رق
وبعضاً بر هیئت عسکر به طرفدن غیرت و مهارت فوق .
العاده سندن ناشی مکافات تقدیه دخی اخذ ایدرک کویلرینه
عودت ایدرلر .

دلقانلیر میاننده جسارت و غیرتی آز اولانلر دخی
بالاخره غیرت لدرک نائل مکافات اولانلردن کیروده قلامق
ایچون کندی آتیرله درلو درلو حرکات اجراسته
باشلاوب استعدادلری دخی اولدنی حالده آزمون نظر قنده
یا « جیفهیت » نامنی المغه کسب لیاقت ایدرلر و یا خود هنر
و مهارت لری خلیجه ایلر و به کوتورلر .

کنج قازاقلر اکثر تله یکرمی و یا یکرمی بریاشنه قدر
کوکالی اوله رق مانورالده اشتراک ایدرلر . بومدت نظر قنده
[۱] اردو دیکدر .

تعلیمی و سایر درلو هنر لری صیره سته بوجرید او بونلری ده
ادخال ایدلشدر . مصطفی رفیق

ماکنه

پترولوم Potroleum

بو نام ایله یاد اولئان معدنی یاغ ، بخار ماکنه لرده
قوه محرکه مقامنده استعمال اولئق قابیلیتی مع زیاده حازر
بولدیفندن طولای ماکنه مهندس لرینک قوه موجده لرینی
تحریک ایله مش و یاقین و قتره قدر — غاز و غازلین
ماکنه لری کی — پترولوم ایله متحرک ماکنه لرده اعمال
ایدلشدر . هر نه قدر اونوز قرق سنه اول بعض ارباب
تجربه طرفندن غاز ایله متحرک ماکنه لر اعماله غیرت
ایدلش ایسده استعمال ایله دکاری غازک پترولوم روحی
درجه اشتعالی دون بولغمی حبسیله موقت بوز کوستره
مهمش و فضله اوله رق آره رده تهلهک ظهوری ده مخطوط
بولش ایدی . ساء علیه درجه حرارت اشتعالیسی آز
اولان غازلر شمعدنی حالد طوغرودن طوغرویه قوه
محرکه مقامنده قوللائوب کومور کی حرارتک عمل
مخانیکی به تحوی خصوصنده واسطه مؤثره اولق اوزره
استعمال اولور . بونوع ماکنه لر قازان و اجیه و خصوصیه
آتشچی کی بر چوق ایشچیلره لزوم کوستره دکاری کی
بر قاج دقیقه ایچنده سهولتله تحریک اوله یلیدکنندن
و تمیز لک لری ده فوق العاده بر مرسته بولدیفندن بعض
جهتله بخار ماکنه لرینه ترجیح اولتقده در .

پترولوم یاغی بخاره مخصوص اولان قوه محرکه کی
حازر بولدقدن معادا ماکنه اقسامک یاغلاقمی خصو
صنده ، سایر یاغره قات قات ترجیح اولور . چونکه
پترولوم حامضات عضویه دن عاری اولدیفچون — تماس
مقاومتی بر درجه قدر محو ایتدکن معادا — دمبر ،
باقر ، برنج کی ماکنه اقسامی تشکیل ایدن معادلک
تخصص ایتلرینی دخی منع ایدر . فضله اوله رق پترولوم
مایه تک هر هانکی بر درجه سنده استحصال اوله یلیدور که
بو حال هاسنک اوجوز لفته ضم اولدیفنی حالد عالم صنایعه

مخاربه زمانلرنده بو نوع تعلیمک بالطبع کافه سندن
بیوک بیوک استفاده لر حاصل اولور ایسده ک زیاده شایان
استفاده اولائی ایکی قازاق نفرینک میدان محاربه ده
یاره لانان بر آدمی قولتوقسلرندن طوتورق ایکی حیوان
آرسنده کوتورم لیدر . دشته هجوم انساننده اجرایی
لازم کن حرکتدن بری ده سواری نفراتک هم هجوم
ایتمه لری همده تفنک انداخت ایتم لیدر . فقط بر نفر
بوکا کندی کندیسه بکده موقی اوله مادیفندن قازاق
سواری نفر لری اکثرتله یکدیگرینک اوزرینه یئنه رک
بری حیوانی قوللایر دیکری ده ایلری به طوغرو مکرر
آتشلی تفنک ایله لایتقطع آتش ایدر .

قازاق سواری نفراتک صورت تربیه و تعلیم لریسه
مخصوص بولئان شو مقاله مزده عرض اولسه حق اولان
جهتلردن بری ده « مجبوری » ده تعین ایله دیکمز تعلیمک
بو نوع کوچ تعلیم لری اجرابه جسماً و فکرآ اجرابه متقدر
بولسانره مخصوص اوله سی آکلاتفقدر . و یسقو
تعلیم لرنده بر نفرک هر درلو هنری و آت اوزرنده هر نوع
مهارت لری اجرا ایدم بئله سی ایچون اولاقوی البتیه اوله سی
و ثانیاً مذکور تعلیم لره بر آزده مراقب بولغمی لازمدر .
شرائط مذکوریه جامع اولان نفرات هر نوع تعلیمک
اجراسته سوق ایدلیدکن صوکره بو تعلیم لره دیکرینک ده
هوس کوستره سی ایچون صوکره درجه لرده تشویق
ایدیلرلر .

شونی ده درمیان ایدم که عادتاً جانبازلق درجه سنده
مهم و کوچ اولان بو درلو تعلیم لری انساننده بعضاً قضا لرده
ظهوره کلیر ایسده روسلر نفراتک کسب مهارت ایتمه سی
ایچون قضا و تهلهک لری دخی کوزه آلدیرلر .

قازاق سواری نفراتک تعلیم لری حقننده یازیلان
شو مقاله به نهایت ورمزدن اول شونی ده درمیان ایدم که
قازاقلر میاننده صوکره دفعه اوله رق رغبت بولش اولان
تعلیم لردن بری ده « جرید اوونلری » اولوب آسپاده
و بالخاصه قافقاسیه طرفلرنده بک زیاده انتشار ایتدیکندن
شو صوکره یکریس اونوز سنه نظر فده قازاقلرک سواری